

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.registrator@regeringskansliet.se
siri.saeed@regeringskansliet.se

Er ref KN2025/00748 och
KN2025/00567

Vår ref 2025014

Remiss av betänkandet 2025:22 Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet och hemställan från Konkurrensverket om företagskoncentrationer

Drivkraft Sverige är branschorganisationen för bränsle-, drivmedels- och laddbolagen. Våra medlemsföretag och partners omfattar cirka 3000 energistationer för lätt och tung trafik, 21 depåorter och 4 raffinaderier. Branschen befinner sig mitt i omställningen från fossilt till fossilfritt där biodrivmedel och elektrifiering är hörnstenar för att bli klimatneutrala 2045.

Drivkraft Sverige har fått betänkandet 2025:22 Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet och hemställan från Konkurrensverket om företagskoncentrationer på remiss och har följande att anföra:

- Drivkraft Sverige tillstyrker det nya förslaget om offentlig säljverksamhet.
- Drivkraft Sverige ställer sig bakom Svenskt Näringslivs remissvar om ett nytt konkurrensverktyg för Konkurrensverket och avstyrker därmed förslaget.

Sammanfattning av förslagen

I betänkandet föreslås bl.a. att:

- ett nytt konkurrensverktyg införs som ger Konkurrensverket förstärkt befogenhet att vidta åtgärder mot hinder för en effektiv konkurrens. Det finns ingen uttömmande lista på åtgärder som kan beslutas, men exempel som nämns i betänkandet är att förbjuda vissa avtal, reglera vissa priser eller besluta om en skyldighet att ett företag måste leverera vissa varor. Vidare möjliggörs strukturella åtgärder, där företag kan tvingas att sälja av delar av sin verksamhet.
- förändrade regler om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Med utredningens förslag ska det som utgångspunkt vara förbjudet för en offentlig aktör, även statliga, att bedriva en säljverksamhet, eller att i en säljverksamhet

tillämpa ett förfarande, som på ett otillbörligt sätt påverkar möjligheterna för privata aktörer att bedriva verksamhet på marknaden. Förbudet ska dock inte gälla en säljverksamhet som är försvarbart från allmän synpunkt. För att öka reglernas genomslag och effektivitet föreslår utredaren även att staten, kommunen eller regionen vart fjärde år måste utvärdera hur dess säljverksamheter förhåller sig till förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Resultatet av utvärderingen ska dokumenteras. Därutöver föreslår utredningen att offentliga aktörer som bedriver säljverksamhet varje år ska upprätta en särskild redovisning över säljverksamheten, om inte detta redan följer av särskilda föreskrifter.

Drivkraft Sveriges synpunkter

Det nya konkurrensverktyget

Som Svensk Näringsliv konstaterar i sitt remissvar skulle det nya konkurrensverktyget ge Konkurrensverket ett stort eget mandat att själva bedöma, och bestämma, hur enskilda marknader ska fungera. Förslaget skulle innebära att en myndighet lättare kan inskränka äganderätten och förändra grundförutsättningarna på en marknad där företag, helt enligt befintliga regelverk byggt upp sina verksamheter. Detta riskerar att minska förutsägbarheten och rättssäkerheten för olika verksamhetsutövare vilket kan påverka investeringsviljan i svensk näringsverksamhet negativt. Det nya konkurrensverktyget bör endast införas om Sverige otvetydigt lider av bristande konkurrens, något som inte entydigt framgår av resonemangen i betänkandet.

Drivkraft Sverige ställer sig bakom Svenskt Näringslivs remissvar i dessa delar och avstyrker därför förslagen om införandet av ett nytt konkurrensverktyg.

Förändrade regler om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet

Enligt de nuvarande reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet (KOS) får offentliga aktörer förbjudas att tillämpa ett visst förfarande om detta snedvrider förutsättningarna för en effektiv konkurrens på marknaden. Det nya förslaget om offentlig säljverksamhet (LOS) innebär att det blir förbjudet för en offentlig aktör att bedriva säljverksamhet som på ett otillbörligt sätt påverkar möjligheterna för privata aktörer att bedriva verksamhet på marknaden. För att säkerställa att den nya lagstiftningen blir effektiv vill utredningen att alla offentliga aktörer måste utvärdera sin verksamhet vart fjärde år, göra en särskild redovisning varje år och att Konkurrensverket som tillsynsmyndighet ges större befogenheter för att kunna agera mot otillbörlig säljverksamhet.

Drivkraft Sverige har svårt att ta ställning till hur förslaget påverkar alla sektorer och delar av samhället. Det finns säkert åtskilliga sektorer i flera regioner där offentlig inblandning kan vara motiverad. Inom de områden där Drivkraft Sveriges medlemmar är verksamma finns dock exempel där det nya förslaget om offentlig säljverksamhet (LOS) är välkommet. Ett sådant är utbyggnaden av laddinfrastruktur. Konkurrensverket släppte under 2024 en rapport om kommuners påverkan på konkurrensen inom publik laddning av elfordon. Konkurrensverket konstaterar att det i en majoritet av Sveriges kommuner finns en kommunal aktör som är verksam inom publik laddning och kommunala aktörer står för nästan hälften av de publika normalladdningspunkterna i Sverige. Studien visar vidare att det finns en stor variation när det gäller hur kommunala aktörer agerar på marknaden. Enligt Konkurrensverket finns det starka indikationer på att ett betydande antal kommuner gynnar sin egen säljverksamhet i fråga om markupplåtelse. Konkurrensverket har även analyserat frågan om kommunen gynnar sin egen säljverksamhet genom att inte upplåta mark till externa aktörer samtidigt som det finns en egen säljverksamhet. Analysen visar att 127 kommuner har minst en kommunal laddningspunkt i kommunen, samtidigt som de inte upplåter någon marktyp till externa aktörer.

Baserat på olika aspekter av marknadsaktörernas beteenden bedömer Konkurrensverket att kommunala och icke-kommunala aktörer uppvisar delvis olika beteenden på marknaden och att kommunala aktörer i vissa avseenden uppvisar en lägre grad av marknadsmässighet jämfört med de icke-kommunala aktörerna. Den kommunala aktör som särskiljer sig tydligast är kommuner i förvaltningsform, vilka agerar annorlunda avseende principer för prissättning, exempelvis genom lägre grad av kostnadstäckning. Det tydligaste exemplet på detta är kommuner som erbjuder gratis laddel, vilket i och för sig kan vara i strid redan med nuvarande regler om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

Baserat på hur marknaden för laddinfrastruktur utvecklats tillstyrker Drivkraft Sverige det nya förslaget om offentlig säljverksamhet.

Jessica Alenius
VD

Viktor Gunnarsson
Ansvarig konkurrenskraftsfrågor

Stockholm den 19 juni 2025